

Damga Vergisi Mevzuatı ve Uygulamasına İlişkin Örnek Vaka Takdimi

Türkiye’de bir yatırımcı, yabancı sermayeli bir yatırımcı ile turizm alanında 170 milyon TL tutarında yatırım yapmak üzere anlaşmaya varmıştır. Yatırım, mevcut olan bir turizm şirketinin hisselerinin 170 milyon TL karşılığında alınması şeklinde olacaktır. Bu yatırımın gerçekleşmesi gereken adımlar ve düzenlenen kâğıtlar aşağıdaki gibi olacaktır:

1.Aşama: İlk olarak yabancı sermayeli şirket ile “*niyet sözleşmesi*” yapılmaktadır. “Memorandum of understandings” olarak da adlandırılan bu sözleşme ile taraflar karşılıklı yatırım niyetlerini ortaya koymakta, birbirlerine karşı bazı taahhütlere girmektedirler.

2.Aşama: Mevcut turizm şirketinin satın alınmasına yönelik olarak, danışmanlık firmalarından ve hukuk bürolarından due diligences amaçlı hizmet alımı için “*danışmanlık sözleşmeleri*” yapılmaktadır. Ayrıca, yatırımın gerçekleşmesi için yabancı kaynak kullanımı gerekiyor ise, finansal danışmanlık firmalarından kredinin teminine yönelik danışmanlık sözleşmesi yapılmaktadır.

3. Aşama: Mevcut turizm şirketi ile hisselerin alınmasına yönelik olarak “*hisse satın alımı sözleşmesi*” yapılmaktadır.

4. Aşama: Hisselerin satın alınmasına yönelik düzenlenen sözleşme ile eş anlı olarak veya sonrasında, yatırımcı taraflar “shareholder agreement” olarak da bilinen “*hissedarlık sözleşmesi*” imzalamaktadırlar. Bu sözleşme ile ortaklığın nasıl yönetileceği, hisse yapısının nasıl olacağı, gelecekte hisselerin satışı vb. konularda belirlemeler yapılmaktadır.

5. Aşama: Hisselerin devredilmemesi halinde geçerli olacak “*tazminat ve rehin sözleşmesi*” imzalanmaktadır. Satın alınacak şirket 100 milyon TL borçlu olduğundan, mevcut ortakların parası olmadığından ve alıcılar borçlu şirket almak istemediklerinden, pazarlıkların bu aşamasında satın alma bedeline mahsuben mevcut ortaklara 100 milyon TL ödenmiş; buna ilişkin hisse rehini ve tazminat sözleşmesi imzalanmıştır.

6. Aşama: Hisse devrinin son süreci olarak “*kapanış sözleşmesi*” yapılmaktadır. Bu sözleşme ile satın alıma ilişkin tüm şartlar gerçekleştirilmiş olmakta ve hisselerin devri ve şirketin yönetimi yatırımcılara geçmektedir.

İstanbul
Meşrutiyet Caddesi,
No: 46 Tepebaşı 34420
İstanbul – Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi, No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara – Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
13, Avenue des Gaulois, 1040
Brussels – Belgium
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 3993
E bxloffice@tusiad.org

Washington D.C.
1250 24th Street,
N.W. Suite Nr. 300,
Washington D.C. 20037 USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.us

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 288 786 300
F +49(30) 288 786 399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, Rue de Galilée 75116
Paris – France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Pekin
Beijing Lufthansa Centre,
Office C-319, Beijing 100016
P. R. China
T +86 (10) 6462 2066
F +86 (10) 6462 2067
E tusiad.china@euccc.com.cn

Yukarıda özetlenen her bir aşama, 170 milyon TL tutarında tek bir yatırım gerçekleştirmesine yönelik olmasına rağmen, bu aşamalarda ödenmesi gereken damga vergisi tutarları aşağıda yer alan tabloda hesaplandığı üzere olmaktadır:

Sözleşmenin Türü	1 örnek sözleşme düzenlenmesi	2 örnek sözleşme düzenlenmesi
Niyet sözleşmesi	1.379.775,30	2.759.550,60
Hissedarlık sözleşmesi	1.379.775,30	2.759.550,60
Tazminat/rehin sözleşmesi	1.379.775,30	2.759.550,60
Kapanış sözleşmesi	1.379.775,30	2.759.550,60
TOPLAM	5.519.101,20	11.038.202,40
Ödenen damga vergisinin yatırım tutarına oranı	3.2%	6.5%

Danışmanlık sözleşmelerinden hesaplanan damga vergileri, danışmanlık bedellerine göre değişkenlik göstereceğinden hesaplamaya dâhil edilmemiştir. Satıcılar hisseleri iki yıldan az elde tutmuş olsalardı, ki bu mümkündür, istisna olmayacağından ayrıca DV söz konusu olacaktır.